

APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE

Editată de Sindicatul din Învățămînt și Cercetare Neamț

SERIE NOUĂ, ANUL XIII, NR. 135

martie 2011

<http://apostolul.cnr.ro>

NICHITA STĂNESCU

31 mar. 1933 - 13 dec. 1983

Autoportret

Iubite cititorule (...), îți dedic această culegere de versuri cu prilejul faptului că ne-am întâlnit în timpul vieții noastre, iar nu în timpul vieții altora.

Dacă nu este multumitor acest autoportret, atunci

vidualism cuvîntul, care este un organ colectiv al umanității, dacă nu cumva singura ei ființă fragmentată în nesfîrșite sub-stantive și verbe rostite de pieritorii globului pămîntesc.

Despre poezie am o părere foarte bună.

Dacă din punct de vedere sociologic omul este dezastruos, dacă din punct de vedere psihologic omul este explozibil ca și dinamita, din punct de vedere al poeziei din om, omul ne apare încă de neajfuit.

Averea cea mai sigură și cea mai importantă pe care o are umanitatea din timpul umanității mele este poezia fiecărui om în parte, - și în acest sens înțelegem estetica ca pe expresia cea mai ființindă a eticii.

Poetul este aidoma unei moașe de țară care ajută femeia pe cîmp să nască. Dar a confunda moașa cu miracolul nașterii ar fi un cîntec al surzilor.

Poezia poetului stîrnește poezia intimă a fiecăruia.

Un poet este cu atît mai mare cît cei care-l citesc nu pe el îl descoperă, ci pe ei înșiși (...)

Ave!

Al vostru, Nichita

Stănescu.

Azi. 1982

aș mai adăuga faptul că a te naște este o sugrumare, iar a muri, un strigăt.

Faptul de a te fi născut este atît de uluitor și de mirabil, încît este mai degrabă asemuior întîmplării, decît legii.

Voi zice și eu în consecință că întîmplarea naște legi, iar legile nasc întîmplări.

Întîmplarea nemaipomenită de a fi cal poate fi asemuită cu nemaipomenita întîmplare de a fi arbore.

Pe om îl ispășește de indi-

Un dialog social întrerupt

Sindicatul trec printr-o criză de imagine, de credibilitate, criză indusă de către guvernanti. În condițiile în care acțiunile sindicaliștilor, oricît de drastice ar fi, nu impresionează cu nimic partidul aflat la putere. Liderii de sindicat trag un semnal de alarmă afirmînd că acesta ar fi primul pas clar spre dictatură. Soluția sindicaliștilor a rămas lupta în instanță. Dar, și mai grav, nici măcar hotărîrile judecătorești, definitive și irevocabile, nu mai sînt respectate. L-am întreat pe Gabriel Ploscă, președintele Sindicatului din Învățămînt, care este direcția spre care se îndreaptă, în acest context, dialogul social.

„După cum se știe, în ultima vreme s-a discutat foarte mult pe marginea noului Cod al muncii, impus de către actualii guvernanti. Noi am declarat că sîntem împotriva adoptării unui document atît de important prin

asumarea răspunderii guvernamentale. Acest document trebuia dezbătut în parlament, unde se puteau face amendamente. Acest lucru nu s-a întîmplat, motiv pentru care, în ultima vreme am avut mai multe acțiuni de protest. Aș aminti aici marșul și mitingul din data de 3 martie, apoi pichetarea Prefecturii județului Neamț, pe data de 10 martie, și participarea la mitingul de pe 16 martie, de la București. Desigur că sîntem nemulțumiți de efectul acestor acțiuni de protest și cred că nici nu puteam obține mai mult, în condițiile în care societatea românească se îndepărtează din ce în ce mai mult de valorile unei societăți democratice.

În orice societate bine așezată, fiecare instituție își are clar rolul ei. Așa stau lucrurile și în cazul sindicatului. Această instituție are rolul de a apăra drepturile economice, sociale, profesionale ale membrilor de sindicat. Are rolul de a atrage atenția guvernantilor atunci cînd se produc disfuncționalități

din acest punct de vedere. Dar există și condiția ca cei de la guvernare să asculte semnalele trase de sindicate și să acționeze atunci cînd aceste semnale sînt bine justificate. Din păcate, într-o societate care se îndreaptă spre dictatură, nu poate fi vorba de așa ceva”.

Mai sîntem un stat de drept?

Întrebarea este pertinentă, în condițiile în care nu mai sînt respectate nici măcar hotărîrile definitive și irevocabile ale instanțelor de judecată, după cum ne spune secretarul sindicatului nemțean, Gabriela Grigore: „Sindicatul Învățămînt Neamț pregătește, pentru zilele următoare, documentația pentru a înainta pe rolul instanțelor un nou proces, care să conteste deciziile de reîncadrare pe Legea 285, lege care reglează salarizarea personalului bugetar pentru anul 2011. Motivul pentru care înaintăm

aceste acțiuni în instanță este acela că deciziile emise de conducerea unităților școlare nu țin seama de prevederile legii 221. Aici aș face o observație: în întreg județul Neamț, noi avem cîștig de cauză pe toate dosarele judecate în această cauză, anume aplicarea Legii 225, privind creșterile salariale în sistemul de educație. Deciziile de reîncadrare, pe care unitățile școlare le emit zilele acestea nu țin seama de aceste hotărîri judecătorești, definitive și irevocabile, pe care Curtea de Apel le va trimite în format scris în unitățile școlare în perioada următoare. Ele nu au apărut pînă acum din cauza cantității foarte mari de muncă și a numărului foarte mare de dosare cu care se confruntă instanțele judecătorești. Însă pronunțarea pe aceste dosare a fost făcută încă de la sfîrșitul anului trecut - iar pentru anumite dosare la începutul acestui an. Dacă cei din conducerea unităților școlare ar fi dorit să afle rezultatul acestor dosare, evident că ar fi putut să găsească pe portalul Curții de Apel Bacău rezultatul fiecărui dosar și ar fi putut să constate că, pentru fiecare dosar în parte, Sindicatul din Învățămînt a obținut aceste hotărîri definitive și irevocabile. Cu atît mai mult sîntem hotărîți să mergem pe aceste acțiuni în instanță, deoarece nu concepem ca, într-un stat de drept, o hotărîre definitivă și irevocabilă să fie neglijată, încălcată cu bună știință. Pentru că, într-un stat de drept, puterea judecătorească este o putere în stat, dacă mai sîntem un stat de drept”.

Marius GHEGHICI

Stăpîni pe nimic

In România de astăzi, românul a ajuns să fie stăpîn pe nimic. Ne vindem cu ușurință resursele minerale, peisajul, instituțiile comuniste și necomuniste, gîndurile, gesturile, vorbele. Nu mai avem noțiunea de patrie, mai bine zis îmbrățișăm cu multă ardoare zicala „cultă”: „Patria este acolo unde te simți cel mai bine”, ne vindem conceptul de părinte, familie, sentimente. Mulți dintre noi preferă să fie niște roboței ambulanti, întorși cu cheia de societatea mercantilă. Putere, bani, faimă, solitudine vs. moralitate, principii, emoții, unitate.

Ne lăsăm manipulați din toate părțile, din ce în ce mai umili, mai încovoiați de angoasele zilei de mîine, cu sufletele bombate de amenințări, insulte și priviri înduioșătoare de ironice. Politrucii visează cu ochii deschiși legi din ce în ce mai meșugite, coduri ale muncii care să distrugă ultimul dram de revoltă al individului. Într-o societate democratică nu mai avem dreptul nici să ne strigăm nemulțumirile că sîntem amenințați cu desfacerea contractului de muncă la orice oră din zi și din noapte. Cum de s-a ajuns la așa ceva? Există o singură persoană vinovată, mai

multe sau pur și simplu firea noastră prea înțelegătoare, prea galesă de român?

Este comod să te ascunzi în spatele ideologiilor, a firii poetice de român în loc să îți alegi oameni destoinici care să caute și să găsească soluții pentru redresarea morală, economică și financiară a României. De ce ne este atît de teamă?

Puterea se află în fiecare dintre noi și dacă am fi conștienți de asta, „ne-am uni în cuget și-n simțire” și ne-am recăpăta drepturile în propria țară: dreptul de a trăi civilizată, decent, de a ne bucura de ziua de mîine, de familie, de prieteni și de faptul că sîntem oameni pe acest pămînt. Dacă nu vom ajunge la conștiința de sine, dacă nu ne vom scutura de interese meschine, de orgolii și egoism, vom asista neputincioși cum Titanicul speranțelor noastre de mai bine de douăzeci de ani se va scufunda în oceanul datoriiilor financiare și morale pe care un infinit de generații nu le va mai putea plăti.

Sîntem sclavi în România sau sîntem liberi? Depinde de fiecare dintre noi dacă vom fi stăpîni pe totul sau pe nimic în această țară.

Prof. dr. Elena SIMIONESCU

Ușor cu pianul pe scări

Despre învățămîntul vocațional, cu prof. Cristina Alexandra Popa

În timpul reformei și finanțării „per capita”, care mai este situația învățămîntului vocațional?

Cristina Alexandra Popa: - Învățămîntul vocațional este, conform ISCED (International Standard Classification of Education), acel tip de educație ce are ca scop dobîndirea de aptitudini practice și know-how-ul necesare pentru angajarea ulterioară în cîmpul muncii, pentru a practica o anumită meserie sau profesie.

Există o diferențiere între învățămîntul vocațional, centrat pe elev și cel tradițional, centrat pe profesor. Elevul are posibilitatea de a-și alege specializarea care se potrivește cu aptitudinile, înclinațiile și talentele pe care le posedă. Profesorul nu mai are doar rolul de a transfera o informație, ci devine chiar un modelator pentru elev.

Învățămîntul vocațional îi pregătește și califică pe tineri pentru slujbe bazate pe activități manuale sau practice, artistice, sportive, didac-

tice și într-o mai mică măsură teoretice. La acest capitol, România nu are încă o strategie clară, oscilînd între desființarea școlilor de arte și meserii și creșterea finanțării per elev în învățămîntul vocațional, decisa în aprilie 2010.

Într-un studiu realizat de Centrul European pentru Dezvoltarea Învățămîntului Vocațional se arată că, în România, calificările obținute nu au același grad de specializare cu cele obținute în alte țări din Europa, bazîndu-se mai mult pe criterii generale și nu pe abilitățile specifice fiecărui individ în parte. Cu toate acestea, un procent de 65% dintre elevii români urmează cursuri de învățămînt vocațional - o medie mai mare decît cea europeană, de 52%. În plus, în condițiile crizei economice, cînd tot mai mulți absolvenți de studii superioare nu reușesc să-și găsească un loc de muncă potrivit pregătirii lor, tinerii care au ales filiera vocațională par să fie favorizați.

Guvernul a decis unele modificări în ceea ce privește finanțarea per elev a tinerilor care frecventează liceele vocaționale, tocmai pentru a asigura o bună funcționare a acestor unități de învățămînt de performanță din România. O altă

A consemnat Dida VASILCA
(Continuare în pag. 7)

„Afară, te asiguri pe viață”

Tot mai mulți absolvenți ai învățământului liceal romașcan se gîndesc să ia calea străinătății pentru studiile superioare, „ispita” fiind motivată de contextul foarte ofertant al mediului universitar pentru care tinerii din România, în general, se dovedesc a fi nu doar pregătiți ci și capabili să se întrecă, de la egal la egal, cu colegii lor de generație din universitățile pentru care optează.

Fie că este America, Anglia sau Danemarca, în topul colegiilor și liceelor municipiului care au îngrozit deja rîndurile universităților străine conduc Colegiul Național „Roman Vodă” și Grupul Școlar „Vasile Sav”. Așa stînd lucrurile, visul străinătății pentru absolvenții de liceu romașcani nu mai este de mult o poveste, singura barieră fiind, eventual, cea de natură materială, care pare-se că nu mai sperie pe nimeni, avînd în vedere programele de burse puse la dispoziție de universitățile europene, ca și cele de peste ocean. „M-am gîndit la varianta de a studia în străinătate și chiar am aplicat printr-un program pe care l-am găsit pe internet. Deocamdată am depus aplicația pentru o universitate din Anglia și aștept răspunsul. Nu mă inhibă deloc, într-o astfel de perspectivă, decît faptul că este departe de casă, dar lucrurile se compensează avînd în vedere mediul universitar de acolo, tot ceea ce presupune acesta și ca școală și ca nivel de relaționare cu tinerii de vîrsta mea. Problema legată de costurile studiilor nu este atît de inaccesibilă deoarece pot să beneficiaz de o bursă și chiar de un împrumut care-ți permite să acoperi toate taxele de școlarizare, avantajul fiind că acest împrumut îl pot rambursa după terminarea

studiilor, ceea ce face mediul universitar din afară mult mai atractiv decît cel de la noi, din toate punctele de vedere”, a mărturisit **Alina Tatar**, elevă în ultima clasă de liceu la Colegiul Național „Roman Vodă” Roman.

Faptul că opțiunile elevilor romașcani se îndreaptă tot mai des către studiile universitare din alte țări poate fi probat și prin prezența lor masivă la Tîrgul Universitar Internațional desfășurat la mijlocul lunii martie 2011, la Iași, unde cîteva mii de tineri din licee din toate județele Moldovei aproape că s-au călcat în picioare pentru a se interesa despre ofertele „străine”. Faptul că nici o universitate din România nu este inclusă în Topul 500 al universităților din Europa, lucru care spune multe despre diferențele de pregătire, dacă este să comparăm ofertele. Cu toate acestea, nu toți tinerii absolvenți de liceu și-au propus să... emigreze, pentru studii, unii optînd pentru traiul de-acasă, chiar dacă inima le spune că nu pare a fi alegerea cea mai potrivită pe termen lung. „Părerile sînt destul de împărțite, depinde mult însă de ce domeniu alegi să studiezi și, nu în ultimul rînd, în ce țară. Eu am ales o facultate din România, respectiv din Iași, și cred că facultățile de-acasă sînt încă foarte bune, au profesori foarte buni, au programe atractive de studiu, doar că, din păcate, nu avem foarte multe oportunități create aici. Majoritatea absolvenților aleg acum să studieze în străinătate, mai ales pentru avantajele materiale care-ți asigură perioada studiilor. Practic, acolo te asiguri pe viață, or, aici, te paște un risc foarte mare de a termina o facultate și de a rămîne acasă sau, în cazul... fericit să ajungi să-ți cumperi un loc de muncă cu bani făcuți tot în străinătate”, a spus **Bianca Gal**, absolventă tot la Colegiul Național „Roman Vodă”. Dixit!

Student pentru o zi, o repetiție binevenită

Universitatea Ștefan Cel Mare din Suceava a organizat și în acest an concursul de-acum consacrat sub numele „Student pentru o zi”. Întrecerea rezervată elevilor care, în prezent, studiază în clasele a XI-a și a XII-a de liceu, s-a bucurat de un interes deosebit în rîndul tinerilor romașcani dornici să-și încerce forțele cu

colegii lor din Moldova. „Elevii noștri au participat și la ediția din 2010 a concursului organizat de universitatea suceveană și, spre bucuria și satisfacția noastră, s-au întors acasă cu premii la aproape toate disciplinele. Asta a făcut ca și la ediția din acest an elevii din clasele terminale să se înscrie cu speranța că se vor întoarce din nou cu lauri de la Suceava, chiar dacă probele nu au fost deloc ușoare. În concluzie, această întrecere a fost o repetiție binevenită pentru toți participanții înaintea accederii în sistemul de învățămînt superior”, a spus **prof. Mihaela Tanovici**, dir. adj. la Colegiul Național „Roman Vodă” din Roman.

Așa stînd lucrurile, în afară de avantajul acestei „repetiții” live care constituie o rampă oportună de verificare a pregătirii școlare, participanții la acest concurs din Regiunea Nord-Est, au mai fost atrași de premii în valoare totală de

peste 25.000 lei precum și de 42 de certificate de agrementare care oferă posibilitatea cîștigătorilor de a fi studenți ai Universității „Ștefan cel Mare”, pe locuri fără taxă. Ediția din acest an a concursului regional „Student pentru o zi” a debutat pe 19 martie, cu concursul individual al absolvenților de liceu, în vreme ce pentru întrecerea pe echipe, rezervată elevilor de clasa a XI-a, concurenții au mai avut posibilitatea să se înscrie pînă în data de 30 martie. De remarcat la această ediție sînt rezultatele obținute de către absolvenții romanvodiști **Andreea Roxana Pică** (prof. Florin Moldovanu) și **Alina Tatar** (prof. Anca Gheorghită), care au obținut premiul al II-lea la disciplinele Informatică, respectiv Limba franceză, dar și al celeilalte romanvodiste, **Octavia Mirela Galit**, eleva profesoarei Anca Gheorghită obținînd la Suceava premiul al III-lea după ce, nu cu multă vreme înaintea acestui concurs, a reușit performanța de a se califica la etapa finală a Olimpiadei de Limba franceză, ediția 2011.

Școala privată, în premieră la Roman

Romașcanii care au copii la școală în clasele primare de gimnaziu și doresc să le asigure micuților un program after school după model occidental pot opta pentru prima școală privată de acest gen care pune la dispoziție condiții deosebite de studiu și de petrecere a timpului liber, oferind și garanția unui personal foarte bine pregătit în acest scop.

Începînd de luni, 21 martie, cei interesați de programul **after school** au posibilitatea să apeleze la serviciile unei astfel de instituții, **Little Britain** fiind școala care, prin dotările de excepție și prin personalul cu care pornește la drum, poate satisface cele mai exigente opțiuni. Chiar dacă programul oferit micuților este foarte complex iar oferta pare a fi mult peste ceea ce există la

Roman în acest moment, pentru serviciile after school existente, costurile lunare pentru un copil sînt chiar sub cele pe care romașcanii le oferă la o... bonă. „Aici, în cadrul programului școală după școală, elevii vor avea la dispoziție cadre foarte bine pregătite cu care-și vor face temele, își vor fixa cunoștințele acumulate la clasă, apoi avem un program foarte variat de învățare a limbilor străine, respectiv engleza, franceza și germana, iar ziua de joi am rezervat-o unui program în care avem incluse ore pentru recreație în care copiii vor avea profesor de dans, programul fiind unul adecvat pentru acest regim de școală după școală, respectiv între orele 12,30 și 17,30, zilnic. Avem o disponibilitate foarte mare față de alegerile părinților pe care îi asigurăm că profesionalismul nostru, mai ales, nu poate fi pus în balanță cu ceea ce îndeobște majoritatea copiilor fac acasă

cu o bonă, cu vecina sau cu bunica”, a spus **Ovidiu Sirghe**, profesor de limba engleză la un liceu romașcan și managerul acestei școli private dispuse să schimbe radical opțiunile romașcanilor legate de oferta „after school”.

Pentru părinții interesați de serviciile acestei noi instituții, **Little Britain** a organizat pe 19 martie o **zi a porților**

deschise, ocazie cu care cei interesați au călcat pragul acestui mic „Wonderland”, uimirea și satisfacția acestora nefiind deloc surprinzătoare în contextul în care aici ai senzația că te afli într-adevăr oriunde altundeva decît într-o instituție de învățămînt, chiar și de acest gen, din țara lui „nu se poate”...

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

Frumoși și deștepți, cel mai adesea detașați de încorsetările cotidianului, imuni la mofurile demodate ale unor dascăli de la care doar pe la colțuri recunosc că nu au de învățat mare lucru și, cel mai important, exploratori în toate cele pe care ei le socotesc ziditoare pentru **vitalitatea lor** care, cel mai adesea, pentru cei maturi este diferit, născocit parcă din povestirile SF... Aceștia sînt tinerii puși mereu să spargă șabloane, „tineretul din ziua de astăzi”, adesea hulit fără ca huliții să-și pună cele mai elementare întrebări și fără să le ofere punctul de sprijin de care au atîta nevoie pentru a se lansa în zborul lor nemărginit.

Peste un astfel de grup de tineri aveam să dau, nu de mult, la Colegiul Național „Roman Vodă”

Romanvodiștii la Google Code-In

(CNRV), școala de la care se începe orice discuție atunci cînd vine vorba despre performanță în urbea mușatină, și nu degeaba. M-au convins încă o dată despre asta **Marian Spoială**, **Vlad Ungureanu**, **Andreea Lăzărescu**, **Valentin Ionuț Cojocar**, **Crenguța Băcăoanu**, **Iulian Boboc** și cea mai galonată dintre ei, **Florentina Mușat**, cu toții participanți și cîștigători, deopotrivă, în cadrul concursului Google Code-In, un concurs de faimă mondială unde nu se bagă chiar oricine, participarea fiind și de data aceasta selectă, dacă este să avem în vedere faptul că

la întrecerea organizată de colosul IT Google au fost prezenți 360 de elevi, din 48 de țări, de pe toate meridianele lumii. „Concursul a avut un grad de dificultate de mediu spre greu. Eu n-am reușit să rezolv probleme dintre cele mai grele deoarece se punea problema unor cunoștințe de programare

avansată, însă, chiar și așa, se poate face performanță”, a mărturisit **Marian Spoială**, elev în clasa a XI-a la CNRV care, pentru ceea ce a reușit la finele acestui concurs, s-a ales cu suma de 300 de dolari, care însă pălește pe lîngă experiența de excepție dobîndită cu această ocazie...

O recunoaștere cit... America!

Întrecerea prilejuită de Google Code-In a constat în rezolvarea de către elevi a unor probleme concrete, propuse de mai multe companii, cu profiluri diverse. Romanvodiștii care s-au înscris la concurs au avut posibilitatea de a-și alege singuri sarcinile de lucru, altfel foarte diverse, începînd de la programare, localizarea și testarea

unor produse soft, promovarea unor concepte, dar și alte sarcini la care au lucrat singuri, fiecare alegînd ceea ce a socotit că i se potrivește mai bine.

Cu toate că s-a înscris la concurs abia la începutul iernii, mai mult din curiozitate, **Florentina Mușat**, elevă în clasa a XI-a la Colegiul Național „Roman-Vodă”, a reușit performanța de a se clasa în final a zecea între cei 14 cîștigători, dintre care doar doi concurenți reprezintă România, a doua după SUA în ierarhia finală. În urma acestei performanțe, romanvodista este invitată împreună cu mama sa să viziteze sediul central al companiei Google, din Mountain View, California, această excursie reprezentînd premiul cel mare oferit de către organizatorii concursului Google Code-In. „Am realizat mai multe traduceri pentru

interfață la o serie de sisteme de operare, efortul fiind destul de mare însă acum, la final, mă bucur mai ales de faptul că munca mea a fost recunoscută și răsplătită”, a mărturisit **Florentina Mușat**, elevă în clasa a XI-a la „Roman Vodă”, care nu știe dacă va mai participa la concursul care i-a oferit prilejul să ajungă acasă la Google, însă consideră această experiență „foarte interesantă”.

Înainte de a pune punct, mă simt dator să subliniez contribuția aparte a profesorului de Informatică de la CNRV, **Florin Moldovanu**, recunoscut de către toți romanvodiștii implicați în întrecerea Google Code-In chiar dacă maestrul lor a spus că nu-și reven-dică decît meritul de a le fi prezentat acest concurs și de a le fi spus mereu să creadă în șansa lor. Ca și cum, cu asemenea tineri, mai era nevoie și de altceva...

Pagină realizată de A. OPRIS

Adio... bani de liceu

Peste o sută dintre beneficiarii au fost excluși din programul „Bani de liceu” din pricina absențelor acumulate, ori pentru că le-au fost scăzute notele la purtare. Mai exact, la ultima alocare de fonduri pe acest program, au fost aproximativ 4.600 de beneficiari, în baza solicitărilor primite de la licee, în timp ce la începutul acestui an școlar, în Neamț, erau 4.703 de liceeni beneficiari de burse sociale. Potrivit HG nr. 1488/2004 privind aprobarea criteriilor și a cuantumului sprijinului financiar în cadrul programului „Bani de liceu”, bursa lunară de 180 de lei se acordă elevilor proveniți din familii care au avut un venit brut lunar, pe membru de familie, realizat în ultimele 3 luni anterioare depunerii dosarului, de maximum 150 de lei.

Proiect la Școala Mastacăn

În perioada 1 martie 2011 - 31 octombrie 2011, se va derula proiectul „Împreună vom reuși!”, finanțat de Fundația Soros, prin Centrul Educația 2000' și implementat de echipa de proiect a școlii cu clasele I-VIII Mastacăn, comuna Borlești. Scopul proiectului este - potrivit directorului unității de învățământ, Cristinel-Veniamin Constantin - îmbunătățirea accesului elevilor, din mediile sociale defavorizate, la un învățământ de calitate și înlăturarea barierelor de comunicare între cadrele didactice și părinții elevilor, între părinți și copiii acestora, astfel încât să se creeze un mediu de

încredere echilibrat, în care copilul să se manifeste neîngrădit. Proiectul a fost realizat cu sprijinul Fundației Centrul Educația 2000', în cadrul proiectului „Parteneriat pentru educație! Granturi pentru școli în dificultate” finanțat de Fundația Soros România prin programul Fondul de Urgență. Grupul țintă va fi format din 30 elevi din clasele I-VIII care provin din familii cu părinți șomeri, cu unul sau ambii părinți plecați în străinătate sau cu venit minim garantat.

„Alege! Este dreptul tău?”

Sîmbătă, 19 martie, începînd cu ora 9.00, la Grupul Școlar Economic și Administrativ din Piatra Neamț a avut loc faza județeană a concursului național „Alege! Este dreptul tău!”, organizat de Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor și Inspectoratul școlar. Ajuns la a IX-a ediție, concursul a avut ca temă „Informarea completă, corectă și precisă - un drept și o necesitate pentru consumatori”, fiind structurat pe cicluri de învățămînt primar, gimnazial și liceal. Spre deosebire de anul trecut, cînd au participat mai bine de 30 de elevi la acest concurs, de această dată au fost 17 copii, din Piatra Neamț și Roman. Cei din clasele I - VIII au realizat desene pe tema concursului, în timp ce concurenții de liceu au avut de răspuns la un test cu întrebări tip grilă, plus prezentarea unui eseu legat de dreptul consumatorilor de a fi informați corect. Potrivit organizatorilor, scopul acestui concurs este educarea și conștientizarea tinerilor asupra drepturilor și intereselor lor legitime, astfel încît, în anii următori, să se formeze o nouă generație de cumpărători, conștientă de drepturile sale.

„Ștefan Procopiu” - la a XX-a ediție

Pe 19 și 20 martie a avut loc cea de-a XX-a ediție a Concursului Național de Referate și Comunicări Științifice „Ștefan Procopiu”, eveniment găzduit de Colegiul Tehnic Gheorghe Cartianu. Evenimentul a debutat cu deschiderea festivă la care au participat și reprezentanți ai autorităților locale care au sprijinit organizarea concursului. În acest an au fost în concurs 100 de lucrări și în jur de 200 de elevi. Juriul, format din inspectori de specialitate și profesori universitari de la Facultatea de Fizică Iași, a apreciat că, de la an la an, cresc numărul de participanți și calitatea lucrărilor. În urmă cu două decenii, la nivel de liceu, concursul a evoluat mai întîi la nivel județean, pentru ca apoi să ajungă unul național. Concursul se desfășoară pe 3 secțiuni: fizică pentru gimnaziu și liceu, științe și tehnologii și secțiunea metodică, pentru cadrele didactice. La ediția din acest an au susținut comunicări științifice aproape 60 de cadre didactice și masteranzi.

Pierdem școli

Potrivit Legii Educației naționale (Legea 1/2011), de la 1 septembrie școlile care nu au cel puțin 300 de elevi și preșcolarii își vor pierde personalitatea juridică. Tot potrivit legii, pierderea statutului de școală cu personalitate juridică trebuie aprobată de consiliile locale. Comunele ai căror consilieri locali trebuie să decidă asupra statutului unor școli sunt Bahna, Borca, Borlești, Cordun, Horia și Ion Creangă.

Marius GHEGHICI

La catedră sau la partid?

Legea Educației Naționale a intrat în vigoare din februarie 2011. Noul act normativ a abrogat vechea Lege a Învățămîntului nr. 84 / 1995 dar și Legea 128 / 1997 privind Statutul Personalului Didactic. Este rezultatul unui compromis între o încercare de a înnoi un sistem încremenit în timp și rezolvarea unui buget ajuns la cea mai joasă cotă. Prevederile stabilite prin lege vor fi aplicate cu pași mărunți, din mers. Cauza? Minune mare! Nu s-au elaborat încă noile metodologii de aplicare. În această conjunctură, problema aplicării LEN va naște multe tensiuni în instituțiile de învățămînt. Fapte? Gîrlă.

La orașe situația este și mai albastră. Mai ales în centrele universitare. Aici, destui universitari au fost simultan: rectori, lideri de partid, membri în diverse comisii de administrație, patroni de firme. Cînd se pregăteau pentru toate acestea? Mister total. Noua Lege a Educației nu dorește decît să stopeze acest „dezmat moral”. Precizează: „...persoanele care ocupă o funcție de conducere sau de demnitate publică, nu pot exercita funcția de rector în perioada îndeplinirii mandatului”. Scurt, clar și concis. Locul universitarului e la catedră în amfiteatru, la biblioteca de documentare, între studenți. Nu are ce căuta în talk-show-uri partizane cu eșarfa partidului la gît, scîlămbîindu-se jalnic și degradant în ritmuri săltărețe. În studentie, la Iași, am avut un profesor de excepție. Numele lui? Gh. Platon, a ajuns academician. Era din ținutul Neamțului. Cum a urcat în Academie? Toată viața a trăit printre cărți. În politică era un habarnist total, dar în domeniul său era „Doxa”. Azi e invers. Este? Chiar dacă nu

Conform noilor indicații, directorii de școli, dar și adjuncții acestora, trebuie să aleagă între fotoliul de manager și cel de lider al unui partid politic. Adică, funcția de director sau cea de partid. Laconic spus: ori - ori. Termen? În 15 zile de la intrarea în vigoare a Legii Educației. Asta înseamnă că în anul școlar viitor, problema e rezolvată. Tranșant, fără discuții. De ce se procedează franc? După Revoluție destui profesori au uitat de au făcut o facultate sau două. Atrăși de politică și avantajele oferite de ea, au neglijat catedra. Au devenit politicieni cu ștaif, carismatici. Cu mașină la scară și... Nu credeți? Priviți spre comune, găsiți în capul mesei numai învățători și profesori. E coadă mare la funcții politice. Sătenii gospodari s-au cam săturat de ei și de lozincile lor. Evident, mincinoase.

recunoașteți, așa e. Se va depolitiza învățămîntul românesc prin aplicarea Legii Educației? Vor dispărea politrucii și lozincarii? Vom trăi și vom vedea. Deocamdată, în noua lege sînt articole ce se bat cap în cap. Priviți la drepturile pe care le are primarul comunal în Consiliul de Administrație al școlii. Că destui primari nu au nici liceul fără bac, asta e altă poveste. Sînt convins că mulți universitari, maziștii de la putere, vor încerca să fenteze legea. Să-și caute „dreptatea” în instanță. Le dorim „succesuri”! Unii se pare că le-au și obținut. Ne referim la Abramburica, care se indispune total cînd aude vocabula incompatibil. Ce înseamnă? Căutați în DEX la pagina 421.

Dumitru RUSU

LACRIMĂ LIMBII ROMÂNE

Am solicitat, de mai multe ori, unor profesori cu neștirbită autoritate profesională să susțină în aceste pagini o rubrică lunară în apărarea limbii române. Am primit, deocamdată, numai promisiuni; texte ba. Așadar, invitația rămîne deschisă... Anchetă, masa rotundă (pătrată, hexagonală, cubică?) pe care o propunem astăzi în revista noastră își dorește să inițieze un dialog benefic (?) pentru toți participanții. Chestionarul pe care vi-l înaintăm nu este tabu și poate fi oricînd optimizat potrivit sugestiilor dvs. Vom

publica răspunsurile dvs în ordinea primirii pe mail (revista.apostolul@yahoo.com) și le vom eșalona în limita spațiului alocat în fiecare număr. Spor la treabă!

CHESTIONAR

1. Care credeți că sunt principalele deficiențe ale manualelor după care predați? Pot fi ele remediate? În ce direcție ar trebui puse accentele: informație, comentariu artistic, sistem axiologic, altele?
2. Comentați programa școlară. În ce clasă ar trebui să înceapă studiul literaturii universale?

- Pînă în ce clasă ați propune să se facă gramatică? La clasele la care predați acum este (în)suficient numărul de ore de limba română?
3. Sunteți profesor de limbă română. Care credeți că e cea mai importantă performanță a carierei dvs?
 4. Ce inițiativă ați avut, la catedră sau dincolo de ea, pentru apărarea limbii române de barbaria prezentului?
 5. Este un truism faptul că astăzi se citește tot mai puțin. Enumerați (din programa școlară sau din afara ei) zece cărți pe care ar fi trebuit să le citească un absolvent pînă în preajma bacalaureatului.

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

Cezar Țucu, un matematician convertit la poezie

Aflat la cea de-a zecea apariție editorială cu ale sale „Scrisori neterminate” (Editura Universitas XXI, Iași, 2010), poetul Cezar Țucu nu își dezmințe predilecția sa lirică - dialogul continuu cu un cititor atent la deriziunea unei lumi bolnave. Dacă în „Blestemele” și „Fabulele” sale, împrăștiate pe parcursul a 4-5 cărți, lua în țârbacă, cu talent și mult prea multă eleganță, toate relele unei societăți lipsite de scrupule, chiar pe unii dintre reprezentanții acesteia, de data aceasta poetul, retras în orizontul reflexivității senin sceptice, dă versurilor sale o turnură elegiacă și romanticoasă, în ciuda faptului că lirismul său rămîne unul ludic, așa cum ne-a obișnuit încă de la prima sa carte, cînd descria „Lumea în epigrame și catrene”. Astfel, cele peste 80 de scrisori din această carte, întinse pe parcursul a peste 200 de pagini nu sînt altceva decît o continuare a dialogurilor sale cu lumea, dialoguri înce-

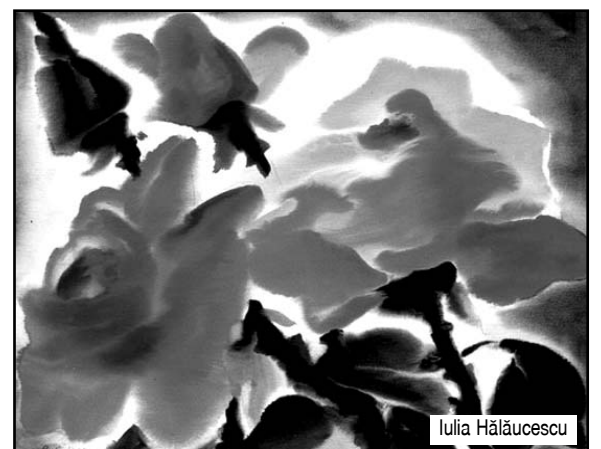
pute în celelalte volume și neterminate. Poate de aceea își întitulează Cezar Țucu astfel cartea sa, poetul avînd convingerea că scrisorile sale - unele disperate sau tăioase, altele lirice sau patetice de-a dreptul - nu-și vor afla niciodată finalitatea, tocmai pentru că interlocutorul lui, destinatarul acestor „scrisori” e mereu un altul. Un altul care intră în raza sa de atenție, mereu altul, dar care răspunde aceleiași identități. Autorul acestei cărți își caută sinele (poate eul său profund) prin altcineva, prin cel cu care discută, spre deosebire de majoritatea poezilor care procedează tocmai invers: cei din urmă pleacă de la problemele lor intime pentru a descoperi tragedia sau frumusețea întregii lumi și marile ei probleme. Amestecul de lirism adevărat și improvizatia împovărată cu imagini frumoase dar și cu platitudini deranjante fac din poezia lui Cezar Țucu un delir verbal și lingvistic, care, atunci cînd nu deranjează, atrage atenția. Nu de puține ori întîlnim în scrisorile sale acea exhibiție sentimentală de care, pare-se, poetul

este mîndru, precum în acest text care ne amintește de tînărul Esenin sau un Păunescu la maturitate: „Iarăși, tătăic, am trecut / Pe drumeagul de la cimitir / Unde, închis în casa ta de lut, / Mai auzi doar preoții de mir // Și suspinul celor care-și plîng / Dispărutii, de curînd, plecați / Pe tărîmurile care string / Sufletul părinților uitați...” De altfel, fiindcă am invocat numele unui tribun român recent dispărut, îmi dau seama că cea mai mare parte a liricii de pînă acum a lui Cezar Țucu o constituie poezia-manifest, poezia de atitudine socială, un gen de poezie ocolit cu grație de către toți poezii în perioada postdecembristă. Universul poeziei sale, unul tradiționalist și ușor vetust, dar mult prea concret deseori, atitudinea sa grav-sentimentală abordată, poate și versul său clasic - ilustrat însă de o prozodie impecabilă - dau întregului volum o falsă notă de monotonie și autopastisă. Falsă, pentru că, citit pe îndelete, volumul ilustrează un univers foarte divers de probleme, de la cele religioase sau laice, la problemele de

conștiință și responsabilitate socială. Deși superbia pe care o afișează poetul atunci cînd evocă sau invocă stări și sentimente înălțătoare este deseori umbră de ceremonialurile introductive, iar pierderea în prolegomene narative care îi atenuază tonusul liric nu este doar accidentală, aceste „Scrisori neterminate” sînt o lectură plăcută, pentru o după-amiază de duminică. Conchizînd, cel mai recent volum de versuri al poetului Cezar Țucu, un matematician convertit la poezie, este încă o dovadă certă că talentul său poate naște și alte surprize lirice mai de profunzime decît cele de pînă acum. Poate ar tre-

bui să amintesc încă un lucru, mai puțin important, dar util: avînd în vedere tematica diversă abordată în aceste scrisori, autorul ar fi trebuit să le împartă pe cîteva capitole. Poate la o nouă ediție.

Nicolae SAVA

Iulia Hălăucescu

Periplu european

Sînt o împătimită a proiectelor europene, a contactelor cu alți profesori și elevi din Europa, a cunoașterii altor sisteme educaționale, a schimburilor de experiență pedagogică, a descoperirii altor țări, cu universul lor lingvistic, peisagistic, cultural, istoric, arhitectonic, culinar, al tradițiilor și obiceiurilor.

Versailles - Franța - 1 iulie 2010...

Așteptăm în fața hotelului unde sîntem cazați toți cei 20 de participanți din întreaga Europă la Workshopul Grundtvig „Articulare le theme du vegetal avec les arts du

livre". Urmează să ne întîlnim cu Aline Rutly, cercetător științific la Sorbona și organizatoarea acestui workshop, care ne-a oferit pe parcursul celor 10 zile un adevărat regal cultural franțuzesc. Scopul întîlnirii noastre era ca, în urma experiențelor dobîndite, să realizăm o carte, un fel de sinteză a tuturor celor trăite, în care să aplicăm motive vegetale, în special florale.

Am început frumoasa noastră poveste cu vizitarea Palatului și a grădinilor Versailles realizate de regele Ludovic al XIV-lea pentru a-și preaslăvi puterea și am fost audiorii directorului Osmotecii din Versailles, care ne-a prezentat o istorie a parfumurilor, avînd noi înșine ocazia de a mirosi parfumuri rare și demult dispărute; am vizitat bine-cunoscutul Musee d'Orsay, unde ne-am delectat mai ales cu minunatele opere ale impresionistilor francezi; ne-am deplasat la Givency, pentru a vizita casa și grădinile cu nuferi ale lui Claude Monet iar în aceeași zi, la Musee d'Orangerie din Paris am admirat imensele pinze cu nuferi ale lui Monet care acoperă pereții a două săli de expoziție; am petrecut o zi în Saint Germain en Laye - orașul natal al lui Claude Debussy, la muzeul pictorului Maurice Denis, unde i-am admirat operele și am pictat noi înșine după modelul unui tablou de-al său; am vizitat muzeul Georges Pompidou, unde eu m-am simțit dator de a da colegilor câteva explicații despre caracterul tinerei țărance române, în fața tabloului lui Henri Matisse - „La blouse roumaine”; ne-am bucurat de o încîntătoare croazieră pe Sena etc.

Cursurile și activitățile practice s-au desfășurat la Ecole Nationale de Peisage, instituție amplasată chiar în grădina de legume a regelui Ludovic al XIV-lea (Potagerie du Roi) și activitatea s-a încheiat cu o expoziție a cărților realizate de noi.

Totul a fost de neuitat... Rafinamentul și șarmul franțuzesc... Incontournable! Inoubliable!

Saint Julien - Malta - 1 august 2010

Are loc prima întîlnire a participanților la cursul Comenius individual „ICT for collaborative - project based teaching and learning”. Micuța, cocheta și încîntătoare insulă din Mediterana ne-a încîntat cu atmosfera ei cosmopolită, cu farmecul arab al limbii malteze, cu urmele trecerii aștor cuceritori și mai ales a vestiților cavaleri de Malta, cu ospitalitatea și exuberanța localnicilor...

La fel, participanți din întreaga Europă, profesori dornici de a ne perfecționa în domeniul informaticii, care am avut multe de învățat cu privire la instrumentele ICT pe care le putem folosi în desfășurarea actului didactic. Și în plus, multă încîntare cu ocazia vizitării vechii capitale a Maltei, „Mdina”, un oraș cetate, sau a noii și modernei capitale La Valetta, a templului neolitic mai vechi chiar decît complexul Stonehenge și multor alte obiective turistice.

Alytus - Lituania - 27 septembrie 2010

Aici are loc cea de-a patra reuniune de proiect (după Nantes, Aguiar da Beira și Piatra Neamț), în cadrul parteneriatului multilateral „Metiers en Europe - Histoire, actualite, developpement personnel”, care a dat ocazia unor schimburi de experiență și bune practici între profesorii din cele 5 țări participante (România, Franța, Portugalia, Lituania, Cehia) și a unor întîlniri interesante între elevi. Am fost pentru 3 zile oaspeții unei școli dintr-un oraș baltic, care a încercat să ne arate ce are mai bun, începînd cu prezentarea colectivului de profesori și continuînd cu desfășurarea orelor de curs, cu servirea mesei la cantina

școlii, cu spectacole de muzică și dansuri tradiționale, cu vizitarea împrejurimilor. Am cunoscut apoi și capitala Lituaniei - Vilnius, un oraș plin de mister, istorie și cultură. Ne-am impregnat de spiritul baltic, o combinație interesantă între influențele slave, nordice și poloneze... Suficient de mult pentru a mă pregăti pentru următoarea incursiune: Atena - Grecia - 7 februarie - 2011...

Toate aceste proiecte sînt posibile datorită finanțării europene a programului Lifelong Learning.

Profesor dr. Gianina BURUIANĂ

Premiile European Language Label 2010

• Școala Oanțu, pe podium

European Label - Certificatul European pentru proiecte din domeniul predării și învățării limbilor străine - este o inițiativă a Comisiei Europene care își propune să evidențieze și să recompenseze cele mai inovatoare și creative proiecte din acest domeniu. Lansată în anul 1998 în țările membre ale Uniunii Europene, acțiunea s-a bucurat de un real succes, fapt ce a determinat Comisia Europeană să o extindă și în țările aflate în curs de aderare. Proiectele derulate prin Agenția Națională pentru Programe comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale se derulează cu sprijin financiar de la Uniunea Europeană, scopul lor fiind acela de a aduce mai aproape unii de alții, prin informații culturale, pe membrii comunității europene.

În România, CEL s-a acordat din anul 2002, pînă în prezent fiind premiate peste 70 de proiecte lingvistice. În ediția 2010 s-au primit 44 de candidaturi, cu 12% mai multe decît la ediția precedentă.

In acest concurs, proiectul Multimedia E-platform for the democratic learning of the foreign languages Școala Oanțu, Oanțu-Pîngărați, jud. Neamț a obținut premiul II.

Festivitatea de premiere s-a desfășurat la București, la sediul Agenției Naționale pentru Programe comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale, pe data de 4 martie 2011.

La această festivitate au participat: Leonard Orban, consilier prezidențial pe probleme de afaceri europene, fost comisar european pentru multilingvism, Iulia Deutsch reprezentanta Comisiei Europene, Augustin Mihalache, reprezentantul domnului ministru Daniel Funeriu, Monica Calotă, director ANPCDEFP, coordonatorii de proiecte și inspectorii pe probleme de programe și proiecte europene din județele premiate, precum și cite doi elevi din fiecare școală.

Proiectul multilateral Comenius Multimedia E-platform for the democratic learning of the foreign languages derulat de către Școala cu clasele I-VIII Oanțu, comuna Pîngărați, județul Neamț, coordonat de către Elena-Roxana Irina împreună cu Doina Miță, Vasile Corfu și Viorel Perju, a intrat în cursa pentru acest premiu în luna noiembrie 2010, obținînd în luna februarie 2011 premiul II.

De la Școala cu clasele I-VIII Oanțu, au participat la festivitatea de premiere doi elevi din

clasa a VIII-a- Mihai Butunoi și Lucian Coșniță, profesorii Vasile Corfu și Elena-Roxana Irina.

Au fost premiate produsele finale ale proiectului, respectiv platforma educațională Claroline, manualele virtuale, materialele de promovare a culturii și tradițiilor românești, emisiunile televizate, articolele de presă și toată munca elevilor și profesorilor implicați în proiect.

Valoarea adăugată și universalitatea produselor finale constau în principal în caracterul lor democratic: afit platforma e-learning, manualul de

bune practice și cursul suport pot fi accesate fără niciun cost și pe o perioadă nelimitată de către orice instituție de învățămînt, precum și orice cetățean al lumii, care vor dori să se educe, păstrînd intact spiritul Claroline - acela de sursă liberă pentru toată lumea. În același timp, valoarea adăugată provine din caracterul umanist, din faptul că produsele de proiect se adresează, de asemenea, unui public format din persoane cu handicap, persoane izolate din cauze geografice sau socio-economice, permițîndu-le să-și continue formarea prin promovarea nediscriminării și a excluderii. Nu în ultimul rînd, valoarea adăugată provine din caracterul poliglot al platformei care dorește să promoveze unul dintre cele mai importante

aspecte ale viitorilor cetățeni europeni: plurilingvismul, deschiderea culturală și receptivitatea pentru noi idei și tehnologii noi.

Elevii au vorbit despre impactul proiectului asupra lor prin prisma platformei educaționale Claroline și prin prisma mobilităților, domnul Vasile Corfu a menționat toate beneficiile aduse cadrelor didactice, școlii, comunității iar doamna Elena-Roxana Irina a făcut o prezentare a proiectului. Elevii au gîndit împreună cu echipa un film de prezentare a proiectului.

Personal, consider că singurul, adevăratul și cel mai de preț produs final care ar fi trebuit evaluat este EMOTIA: toată emoția trăită de copii, de la momentul în care a început acest proiect, cu propoziția „Vom merge în Polonia, Portugalia, Italia”, emoția primului zbor cu avionul, emoția primului pas într-o țară străină, emoția primei vorbe în limba engleză (dacă avem în vedere că mai mult de Hello/My name is, nimic nu le era cunoscut), emoția cunoașterii altor copii,

emoția participării la alt fel de ore, emoția realizării filmului *O zi din viața mea la școală* sau *felicitările de Dragobete*. Poate ar fi trebuit evaluate toate eforturile făcute de copii pentru a construi platforma sau toate momentele în care repetau la infinit pentru a fi totul perfect la spectacole. Poate ar fi trebuit stocat undeva momentul cînd un preșcolar a venit cu o strachină luată dintr-un chiler al bunicului (pentru prezentarea României-țara mea), pentru că vrea și el să fie la „Momeniu”.

Iar toate acestea, încununate cu emoția trăită o dată în viață, atunci cînd ești laureat al unui asemenea premiu, încît două zile, una înainte și una după, nimeni nu era în stare să spună nimic.

Eu cred că acesta este marele cîștig al proiectelor europene și aceste cîștiguri sînt cele mai de preț, pentru că, în fond, toți sîntem interesați de dezvoltarea copilului, prin educație permanentă, de calitate și... de viitor. Astfel, se dezvoltă o atitudine pozitivă față de sine și față de ceilalți.

Primul proiect, primul premiu. Îl dedicăm în întregime copiilor implicați în proiect, părinților care au fost alături de noi, echipei de proiect care a „lucrat” cu sufletul și în special dedicăm acest premiu doamnei inspector Maria Ghiniță, care ne-a încurajat, ne-a sfătuit, ne-a monitorizat, ne-a susținut, și domnului Alexandru Miță, fiul roșu al proiectului, care ne-a îndrumat, ne-a certat dacă a fost cazul, ne-a felicitat cînd am meritat și a fost alături de noi de la început pînă la sfîrșit. Se confirmă încă o dată că lucrul în echipă dă roade și a dat European Language Label 2010.

Profesor Elena-Roxana IRINA

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE &

„RAPSODIE ROMÂNĂ ÎN PROZĂ”

Carta lui Constantin Virgil Gheorghiu, intitulată „Casa de la Petrodava” (Editura „Sofia”, București, 2010, traducere din limba franceză de Gheorghia Ciocoi), ultimul roman scris în limba română, înainte de hirotonisirea sa ca preot al Bisericii Ortodoxe Române din Paris (1963), este prima parte (1961) a unei tetralogii din care mai fac parte „Nemuritorii de la Agapia” (1964), „Moartea Kyralsei” (1966), „Condottiera” (1967), și are ca model satul natal al autorului, născut la Războieni din Județul Neamț. După cum constată și semnatarul prefaței - Thierry Gillboeuf - se constituie într-o adevărată „rapsodie română în proză”.

Acțiunea este plasată într-un sat românesc tradițional de la începutul secolului al XX-lea, cu puțin înainte și în timpul Primului Război Mondial, sat localizat în Ținutul Neamț de sub munte, într-un spațiu aparte, la înălțimi „mai aproape de cer”, „pe unde norii ne trec

pe sub picioare”, unde drumurile nu ajung, pe locul străvechii cetăți daco-gete, al cărei nume este păstrat după mai bine de două milenii. Oamenii sînt prezenți cu modul lor de viață, cu credința, cu datinile și obiceiurile lor de tip patriarhal. Protagoniste sînt două

Note de lectură

femei - Roxana Roca (cea „care nu-și află plăcerea decît în mărje, în lucrurile înalte”) și fiica acesteia, Stela, descendente ale familiei bătrînului Petrache Roca - „cel mai mare dresor și crescător de cai din părțile Moldovei” - vestit în țară, dar și la țigurile de la Lvov, Leipzig, Soroca, Iași, Brașov și Brașov. Acestea sînt înzestrate cu calități morale deosebite („... nu cunosc decît dreptatea. Niciodată mila.”) și consideră că elementele naturii vor participa la actul dreptății ce urmează să li se facă: „Poate că Domnul ne va da harul său și ne va chema pe mine, soția jignită, brazil, munții, caii, pe tine, pe noi toți, să asistăm la judecată.”

Sînt educate în spiritul dragostei față de aceste animale, cu care comunică și se înțeleg reciproc numai din priviri („Un cal care este mîngîiat atunci cînd se întoarce dintr-o călătorie, (...) se simte fericit pînă a doua zi.”), pentru că cei de la Petrodava au convins-o pe ea: „Caii nu se înșeală asupra oamenilor. Ei cu afit mai mult nu rabdă ofensa. (...) Sînt cavaleri. Sînt cai pe care oamenii i-au învățat curtoazia și codul onoarei.” De altfel, autorul atribuie cailor un comportament supranatural, prevestind catastrofe. Ei nu vor să mai înainteze spre Prut, presimțind primejdia. Începuse revoluția rusă, „acest cataclism mai cumplit decît potopul lui Noe pentru planetă”. Tot acum, în pagini de neuitat, înzestratele animale iau pe cont propriu lupta împotriva unei bande de revoluționari, salvîndu-și de la moarte stăpîna și, pentru moment, pe soțul acesteia, iar scriitorul nu pierde ocazia să realizeze un portret splendid al hidoșeniei chipului dezumanizat al unui

Constantin TOMȘA
(continuare în pag. 5)

Gînduri pentru suflet

În această perioadă a urcuşului spiritual al postului mare, am deosebita onoare să vă recomand lucrarea părintelui lector universitar Adrian Dinu, intitulată *Orizontul duhovnicesc al persoanei umane*, apărută la Editura Performantica, Iași, 2008

Cele 220 de pagini ale cărții ne prezintă o cale autentică și sigură prin care statutul duhovnicesc al persoanei umane năzuiește spre desăvîrșire.

Lucrarea cuprinde trei mari capitole: *Dumnezeu – Treimea sau Cel care-l formează duhovnicesc pe om, Omul, ființa care trebuie formată duhovnicesc, Biserica: persoanele în legătură duhovnicesc*, la care se adaugă concluziile și o bibliografie selectivă.

Pornind de la afirmația evidentă că „Dumnezeu este singurul Principiu al vieții”, părintele lector a ilustrat în carte câteva aspecte relative ale raportului Dumnezeu - om - creație. În acest context, omul trebuie văzut prin prisma demnității sale care comportă manifestarea unei libertăți responsabile. Participarea omului la viața divină reprezintă bucuria desăvîrșirii. Sensul fundamental al lumii materiale, de treaptă spre spiritual, se găsește în valoarea ființei umane. Astfel, creația este chemată să devină pneumatică, restabilindu-se ordinea paradisiacă. Redescoperirea bucuriei de a fi creștin reprezintă condiția sine qua non a existenței noastre pămîntești.

În orizontul căutării desăvîrșirii trebuie să se circumscrie iubirea răspuns a noastră la iubirea jertfelnică a lui Dumnezeu. Numai prin Dumnezeu și în Dumnezeu, omul și creația depășesc

ordinea naturală și intră în împărăția harului, descoperindu-și adevărata valoare eshatologică.

Crearea unei false imagini despre om și rolul său în contextul societății va duce la distrugerea sa. Sensul existenței este dat de registrul ființei și nu de vreun cadru exterior pragmatic precum orientarea provizorie într-un anumit context.

Formarea duhovnicească a omului contemporan, influențat de contextul ireversibil al modernizării, trebuie să aibă în vedere faptul că lumea fizică reprezintă doar o etapă a existenței.

În contextul actual în care ne confruntăm cu tot mai multe discursuri existențialiste și despre existență și care nu ne aduc o orientare precisă, cînd cei mai mulți oameni așează individul în prim plan, iar în jurul său gravitează totul, studiul părintelui Adrian Lucian Dinu vine să explice rolul vieții noastre ca ființe umane în această lume și ceea ce, de fapt, reprezintă esențialul - adică desăvîrșirea.

Nu trebuie neglijat faptul că teologia ortodoxă prezintă viața, trăire și nu un act formal în scopul realizării vreunei gnoze, indiferent cît de înaltă ar fi aceasta. Libertatea, iubirea, dreptatea și conștiința noastră nu ni se neagă sau limitează, ci primesc harul și încrederea că sunt pe calea cea adevărată.

Avînd în vedere modul în care autorul tratează subiectul, consistența materialului prezentat și perioada în care ne aflăm, recomand cu căldură cartea părintelui Adrian Dinu tuturor celor care doresc să afle un punct de vedere creștin-ortodox al abordării duhovnicescului ființei umane.

Dr. Mihai FLOROAIA - ISJ Neamț

Închisoarea de la Aiud. În intimitatea iadului

● **dialog cu dl. Grigore CARAZA, „beneficiar” douăzeci și unu de ani al închisorilor comuniste - (fragmente)**

Vă rog să detaliați programul unei zile din închisoare. O zi obișnuită, dacă putem numi acele zile ca obișnuite...

- Da, mă pot referi la o zi obișnuită, dar sînt în dilemă, pentru că am trăit deopotrivă închisoarea comună dar și reeducarea. Fiindcă este mare diferență dintre ziua de pușcărie obișnuită și ziua din timpul reeducării.

- Detaliați, în acest caz, o zi obișnuită și una din timpul reeducării.

- O zi obișnuită? Ne sculam dimineața la ora șase, la ora șapte era deschiderea. La ora șase se schimbau gardienii, la douăsprezece ore. Schimbul era la ora șase dimineața și la ora șase seara. Primeam, ca mic dejun, o cană de așa zis ceai, care de obicei nu era nici dulce. Sau mai primeam un fel de cafea care era o zeamă colorată, fără zahăr, fără gust. Zahărul îl furau la bucătărie, că nici în societate, afară, nu se găseau alimentele de bază. Și ne venea dimineața porția de pîine pentru toată ziua, era vorba de un sfert de kilogram de pîine, adică două sute cincizeci de grame, pentru douăzeci și patru de ore. Era un fel de pîine care se făcea în tavă, cu foarte multă apă, că dacă o strîngeai în mîină rămînea ca un cocoloș.

Deși era pîinea pentru o zi întregă, de obicei cînd o primeai o mîncai imediat. Apoi răbdai. Răbdarea era lungă și grea, din punctul acesta de vedere. Apoi urma programul obișnuit. Adică stătea în celulă. Și așteptai. În zilele bune eram scoși în curte, ne mișcam în cerc, cîte douăzeci de minute, la distanță unul de altul, să nu putem comunica. Eram scoși deținuții din cîteva camere, din

cîteva celule. Acesta era actul de bunăvoință cel mai mare pe care îl făceau gardienii. În rest, zăceam în celulă, într-o atmosferă de așteptare și deznădejde.

- Cît era de mare o celulă?
- O celulă era de patru metri pe doi.

- Deci opt metri pătrați. Și cîți erați în acest spațiu extrem de mic?

- La început, în anul 1950, cînd eu am ajuns în Aiud, aveam douăzeci de ani atunci, și îmi amintesc că am fost introdus la etajul doi, spre nord, în celula 199. Nu era nimic în celulă, absolut nimic, și ne-au băgat cîte opt în fiecare celulă, stăteam unul lîngă altul, fără rogojină pe jos, fără nimic. Și așa am stat luni de zile pînă ce șoldurile noastre și dreptul și stîngul începuseră să puroieze, fiindcă era tare dușumeaua iar noi eram din ce în ce mai slabi. Fiindcă acolo se murea de foame. Și zilnic se murea de foame. În scurt timp vedeai că nu te mai puteai ridica de jos decît ținîndu-te de perete și cînd ajungeai pe verticală trebuia să te obișnuiești pentru că celula se învîrtea cu tine. Și abia apoi puteai să faci doi, trei pași, înainte și înapoi. Că nu aveai unde să te miști, în opt metri pătrați și în înghesuiala aceea. Apoi venea la prînz mîncarea - și ce era mîncarea? - era un polonic de patru sute de grame cu o fiertură. Cînd era varză, aveai cîteva fire, în rest era apă.

Cînd era fasole, numărăi douăzeci, douăzeci și două de boabe. Mai era arpacașul, la fel numărăm boabele de arpacaș fiert în multă zeamă. Ce înseamnă arpacaș? Denumirea vine din maghiară și înseamnă orz decorticat. E un aliment fără valoare nutritivă, e pentru animale iar pe om îl îndobitocește. Abia la a treia condamnare, după 1970, s-a scos orzul decorticat din alimentație, chiar și din alimentația deținuților și asta printr-o înțelegere internațională. Orzul a rămas, astfel, numai pentru animale. Luat așa, calculat, mîncarea pe care o primeam într-o zi cu bunăvoință ajungea la șase sute de calorii, în condițiile în care un om are nevoie, ca să supraviețuiască, de două mii patru sute de calorii pe zi. Noi aveam șase sute...!

- Ce se întîmpla după amiază? Care era programul unei după amieze obișnuite?

- Același program...

- Dar ce însemna program?

- Nimic. Așteptai, în întuneric, chircoit pe o parte și pe alta, pe o dusumea rece, să treacă timpul. Atîta. Programul era al călăilor, să cedezi psihic, să te dezumanizezi, să înnebunești, să mori. Noi nu eram acolo, în pușcăria comunistă, niște deținuți care își ispășeau o pedeapsă, noi eram închiși ca să dispărem, să murim încetul cu încetul. Ne mai învîrteam ca să nu amorțim, vorbeam în șoaptă, încercam să ne convingem unul pe altul că nu am murit, ne îmbărbăta.

- Deci totul se petrecea în celulă. Opt oameni, în opt metri pătrați, încercînd să supraviețuiască. Prin ușă treceau doar speranța și gîndul. Acestea erau cele mai vii lucruri din acel peisaj mortificat.

- Așa e. Nu ne-am pierdut nici o clipă speranța.

- Și ce sperați?

- Că vom fi liberi. Atunci gîndeam la moment, eram noi, fiecare în parte și mai era sistemul care voia să ne înge-nuncheze, să ne facă să dispărem.

- Era întuneric în celulă?

- La început, da. Apoi ni s-au pus un fel de jaluzele și celulele

erau în semi-întuneric. Erau niște jaluzele din lemn care erau orientate înspre cer.

- Puteați să citiți?

- Nici pe departe. Era interzis complet. Dacă ți-ai fi găsit numai un colț de ziar, te băga la izolare.

- Puteați vorbi unul cu altul?

- Da, dar numai în șoaptă.

- Cum erau aleși deținuții dintr-o celulă? La întîmplare sau după o anumită regulă, după o anumită pedeapsă...?

- La început, la întîmplare, dar mai tîrziu au fost diferite formule după care erau grupați în celule. De exemplu, au fost și în ordine alfabetică. După aceea pe categorii intelectuale, profesionale. Oricum, tovarășii de celulă se schimbau periodic, unii primeau alte pedepse, alții erau mutați la alte închisori. Își făceau de lucru cu noi, să dea impresia că au multă treabă, că fiara luptă împotriva comunismului chiar din celulă.

- După amiază, în celula semi-întunecată, vorbind doar în șoaptă. Se mai întîmpla ceva? Vă ideologiza? Vă puneau să citiți documentele partidului, să ascultați prelegeri despre viața nouă...? Ce se mai întîmpla? O zi e lungă, mai ales cînd nu faci nimic.

- Nimic din toate astea. Eram ca niște saci de cartofi într-un siloz. Trebuia să murim datorită propriei inutilități, să turbăm, să ne umilim, să dispărem. Asta se dorea, de fapt.

- Cum se petrecea o seară obișnuită?

- La ora optsprezece se schimbau gărziile, venea gardianul din tura de noapte. Vă dați seama, în amorțea aceea pînă și acest lucru era un eveniment. Apoi iarăși așteptam, zăceam. Ar putea cineva să facă un exercițiu, măcar mental, de ce însemna acea așteptare, în acele condiții? Apoi era stingerea...

- La ce oră era stingerea?

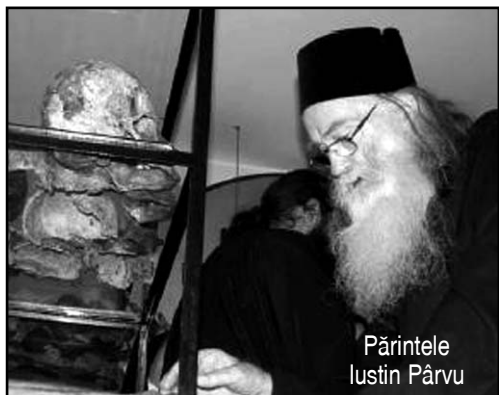
- La ora 21 la început, mai apoi la ora 22.

(continuare în numărul viitor)
A consemnat Adrian ALUI GHEORGHE

▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

Lucrarea doamnei Ana-Maria Rădulescu, „Clerici ortodocși în închisorile comuniste. Județul Dolj. Literele A-B”, apărută la Editura Aius, Craiova, prezintă viața și activitatea unui număr de 43 de clerici (preoți, diaconi, monahi și monahii) și mireni (cantori bisericești și membri ai „Oastei Domnului”), din județul Dolj, care au suferit în temnițele regimului comunist pentru că mărturisise și practicau credința ortodoxă. Celor 43 de clerici care au suferit în închisorile comuniste li se adaugă biografiile episcopilor Antim Angelescu și Emilian Antal, a căror activitate este strîns legată de județul Dolj. Prefațată de către Înalt Preasfințitul Irineu, Arhiepiscopul Craiovei și Mitropolit al Olteniei, studiul aduce o rază de lumină asupra a ceea ce au însemnat

Clerici ortodocși în închisorile comuniste

Părintele Iustin Părvu

acțiunile comuniștilor împotriva bisericii în general și a Bisericii Ortodoxe Române, în mod special.

Doctor în științe politice, autoarea a manifestat un real interes pentru ceea ce înseamnă istoria, tradițiile și mentalitățile locuitorilor din zona

județului Dolj, acordînd o deosebită atenție statutului preoților ortodocși în timpul regimului comunist din țara noastră.

Lucrarea a fost alcătuită pe baza documentelor din Arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, din Arhiva Mitropoliei Olteniei și din Arhiva Arhiepiscopiei Rîmnicului, dar și pe baza diverselor arhive personale și a unor

interviuri realizate de autoare cu foști deținuți politici sau cu urmașii acestora. De asemenea, acest studiu cuprinde numeroase anexe-document inedite referitoare la activitatea și suferințele suportate de cei 43 de

clerici și mireni doljeni în temnițele comuniste. Prin biografiile prezentate și documentele atașate, autoarea reușește să contureze o imagine de ansamblu asupra vieții Bisericii Ortodoxe din Oltenia în secolul XX.

Monumentul sfinților martiri din Aiud

Lansată la tîrgul de carte „Gaudeamus”, pe data de 11 martie 2011, cartea doamnei Ana-Maria Rădulescu rămîne o pagină din istoria națională și a bisericii din perioada contemporană.

Dr. Mihai FLOROAIA - ISJ Neamț

Ușor cu pianul pe scări

(urmăre din pag. 1)

modificarea constă în stabilirea unei ființări diferențiate în funcție de profilul liceului, respectiv muzică, coregrafie sau arte plastice.

Avantajele unui liceu de artă care inițiază, dezvoltă și formează viitori profesioniști sînt evidente dacă luăm în considerare faptul că oferă un învățămînt pluridisciplinar: practică artistică și cultură generală, o educație armonioasă și echilibrată, cu accent pe competențele artistice.

Cîte tipuri de licee cuprind învățămîntul vocațional?

C.A.P. - Există mai multe tipuri de învățămînt vo-

- Liceul de Artă "Victor Brauner" din Piatra Neamț s-a remarcat și anul acesta la olimpiade și concursuri școlare. Puteți să detaliați?

C.A.P. - Primul semestru a fost dedicat mai ales pregătirii repertoriilor și portofoliilor pentru olimpiadele ale căror faze naționale sînt prevăzute în vacanța de Paști. Pe de altă parte, profesorii de la Liceul de Artă "Victor Brauner" au organizat două concursuri naționale de profil și anume:

- Concursul Internațional de Interpretare Muzicală și Coregrafie "Emanuel Elenescu", ediția a XX-a, 25-27 noiembrie 2010, o competiție cu 490 de participanți pe 8 secțiuni distincte, printre laureații pietreni numărîndu-se cîștigătorii ai 8 premii I, 8 premii II, 9 premii III și 4 mențiuni.

- Concursul Național de Pian "Carl Czerny", ediția a XX-a, 25-26 februarie 2011, finalizat cu 8 premii pentru elevii nemțeni: 3 premii I, 2 premii II și 3 mențiuni.

Patru dintre elevii liceului

au participat la Concursul Național de Teoria Muzicii "Constantin Constantinescu", ediția a IV-a, Iași, 31 ianuarie - 02 februarie 2011, obținînd 3 premii I, 1 premiu II și 4 premii speciale și tot la teoria muzicii, elevul Ciprian Iacob a fost laureat cu premiul I la Concursul Național "Victor Giuleanu" - București, 11-13 martie 2011.

La începutul lunii martie s-au desfășurat fazele județene la:

- Olimpiada de interpretare instrumentală pentru clasele III-VIII, care a desemnat cei 18 cîștigători ai premiului I (8 la pian, 3 la instrumente populare, cîte 2 la vioară și flaut și cîte unul la chitară, clarinet și percuție), ce se vor deplasa la Iași la faza pe Moldova a acestei competiții (14 de la Liceul de Artă "Victor Brauner" și 4 de la Școala de Artă "Sergiu Celibidache" Roman).

- Olimpiada județeană de Arte vizuale, care a nominalizat cei 10 participanți ai județului la faza națională (8 de la Liceul de Artă "Victor Brauner" și 4 de la Seminarul Teologic Liceal "Veniamin Costachi" Vîlnător - Neamț).

Pe 26 martie se va desfășura faza pe localitate a "Concursului național pentru soliști și formații muzicale din învățămîntul preuniversitar - licee", iar elevii de la "Victor

Brauner" se pregătesc intens în formațiile corale, orchestra de cameră, taraf și fanfară.

Manifestările publice sînt o practică obișnuită a elevilor Liceului de Artă, pe podiumul Teatrului Tineretului (concert de Crăciun "Lumina lumii"), a Studioului Teritorial de Radio Iași ("Glasurile Unirii"), Bibliotecii județene Kirileanu sau Sala "Teodor Macarie" a liceului.

- Ce întrebări ai mai fi vrut să-ți pun? Sînt și "zone delicate" pe care le-ai aborda după modelul "ușor cu pianul pe scări"?

C.A.P. - Suficiente. Dar nu le abordez, ci le enumăr doar cu întrebări retorice: cum este susținută și încurajată munca acestor elevi și profesori cu talente și rezultate deosebite? Ce programe naționale încurajează performanța? Sînt alocate fonduri europene și din bugetul public pentru persoane cu handicap și dizabilități, pentru integrarea romilor și a persoanelor defavorizate, pentru diverse proiecte... Dar pentru tinerii dotați?

- Mulțumesc pentru interviu. Sper că cineva chiar o să audă aceste întrebări. Deși mi se cam pare că strigăm în pustiu...

C.A.P. - Auuuu!

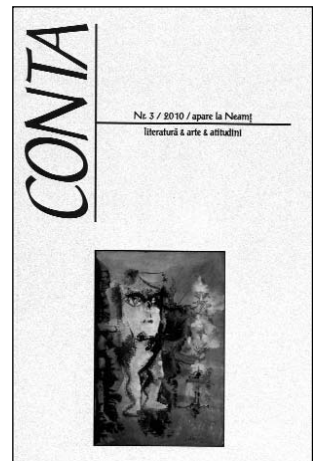
Revista „Conta” premiată de ARIEL

Asociația Revistelor și Imprimeriilor Literare din România (ARIEL), un adevărat club al presei culturale și al editorilor cu acoperire națională, al cărui președinte este criticul literar Nicolae Manolescu, a de-

cernat, recent, premiile pentru anul 2011 la sediul Uniunii Scriitorilor din București. La secțiunea *carte* au fost evidențiați cu premiul de excelență scriitorii Nichita Danilov (Iași) pentru romanul "Ambasadorul invizibil" și universitarul clujean Ion Pop pentru cartea de critică "De la ariergardă la avangardă", iar la secțiunea *reviste de cultură* au primit "excelența" România literară (director: Gabriel Chifu) și "Conta" (director: Adrian Alui Gheorghe), care apare la Neamț. Juriul care a acordat premiile a avut în componență pe scriitorii Nicolae Manolescu, Dan Cristea și Adrian Popescu. În cuvîntul său Nicolae Manolescu a apreciat calitatea revistei "Conta" care demonstrează că proiectele literare de calitate devin vizibile în plan național chiar dacă sînt inițiate în provincie, remarcînd,

de asemenea, că "diploma de excelență" este dată și pentru "inconștiența de a face cultură de calitate în această perioadă".

Revista "Conta" apare la Neamț din 2010, este un trimestrial de cultură, arte și atitudine și apare în finanțarea Complexului Muzeal Neamț și a Consiliului Județean, în coordonarea Direcției pentru Cultură. Din redacție fac parte scriitorii Adrian Alui Gheorghe (director), Emil Nicolae (redac-

tor șef), Nicolae Sava, Adrian G. Romila, Raluca Șerban-Naclad și Vasile Spiridon (redactor).

Rep.

Cronica pesimistului

Funeriu mă'sii!

Nu mă uit, doamnelor și domnilor, la televizor. Îmi pasă cam tot atît de Iri sau de Boc de Columbeanca sau Udrea. Se uită nevastă mea și o las să se uite ca să mă răzbun. Apoi îmi povestește ea, ca să se răzbune. Mai zilele trecute, a început să plîngă și m-a chemat să-l văd cuvîntînd pe Funeriu, la Botoșani, parcă. Îi sufla textul o tanti și el nu putea lega două vorbe. Apoi, a făcut o teorie despre viteza pumnului unui boxer și viteza pumnului lui Bănescu cu care acesta lovește poporul. Sau cam așa ceva. Încep să-l iubesc pe acest ministru și o să mă mai uit la el. Dar nu e ministrul adevăratei noastre școli. Dar nu e ministrul meu. E al lui Boc și a lui mama lui. Funeriu mă'sii!

Mircea ZAHARIA

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

Educația este prezentată ca instrument-cheie de supraviețuire a fiecărui individ. Astfel, sfera educativă tinde să se transforme într-un „loc” unde se învață o cultură de război (fiecare pentru sine, să reușească mai bine ca alții) mai curînd decît o cultură de viață (să trăiască împreună cu alții, în interesul general). În ciuda eforturilor unei bune părți din educatori, sistemul este de asemenea adus la privilegiul funcției de selecție a celor mai buni, mai curînd decît funcția de valorizare a capacităților specifice ale tuturor elevilor.

Un elev, oricît de talentat, nu valorează nimic în afara societății. Este necesară implementarea conceptului "binele meu depinde de binele societății în care trăiesc". În multe domenii ale educației este necesar lucrul în echipă.

● Subordonarea educației tehnologiei. Crezînd, încă din anii '70, că acesta este motorul schimbărilor în societate, conducătorii au impus teza întîietății și a urgenței la care trebuie să se adapteze. Oricare ar fi cîmpul de aplicare (energie,

În căutarea sensului pierdut

comunicații, sănătate, muncă), ei au tendința să considere ca inevitabilă și irezistibilă orice schimbare economică și socială legată de noile tehnologii, inovațiile putînd contribui la progresul omului și al societății. Dar, în această logică, sînt puțini cîștigători, și aceasta în toate domeniile, incluzînd aici și învățămîntul. Cum se poate ignora faptul că Statele Unite, țara cea mai dezvoltată din lume în tehnologia informației și a comunicării, multimedia, Internet..., au un nivel de instrucție particulară deplorabil, conform unui studiu al Organizației de Cooperare și Dezvoltare Economică? Nu se pot ignora rezultatele atîtor ani de cercetări multidisciplinare pe tema dezvoltării elevilor care demonstrează că aceștia au o **nevoie fundamentală de legături personale profunde cu adulții**, iar punerea

accentului pe calculator la școală de la cea mai mică vîrstă poate să-i priveze de aceste legături esențiale.

● Sistemul de educație nu este organizat pentru a răspunde specific la nevoile de instruire ale copiilor, tinerilor, adulților pe direcțiile lor de interes și conform cu capacitățile cognitive și cu abilitățile natu-

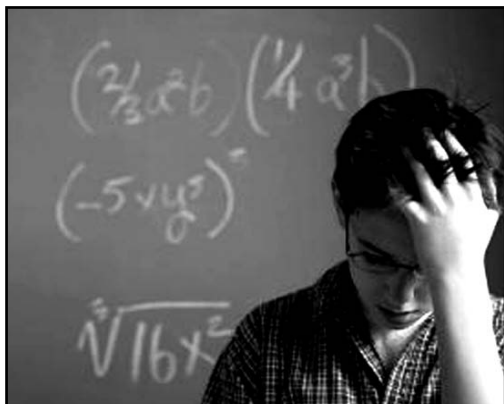
răle ale acestora. De asemenea sistemul educativ nu este organizat spre a răspunde la nevoile actuale și de perspectiva pieței forței de muncă.

În lipsa unei strategii de dezvoltare economică, cadrul didactic trebuie să anticipeze direcția probabilă de evoluție a societății și să dirijeze energiile creatoare ale elevilor în această direcție.

● Curricula este suprateoretizată și neaplicativă, plină de termeni de specialitate neadecvați vîrstei, neinteresantă și orientată spre trecut, proiectată necreativ și permițînd evaluarea prin reproducere directă fără participarea motivată de interesul pentru cunoaștere a elevilor. Unele texte sînt excesiv de ludice pînă la ridicol, în total anacronism cu maturizarea precece a elevilor din perioada actuală.

Cadrul didactic trebuie să rămînă serios, fără a cădea în grotesc, și să promoveze valori veritabile în fața kitch-ului.

Actul didactic este un act de creație, permanent (*mitul Pygmalion*). Ca orice domeniu care face apel la creație, este nevoie de talent. Dacă nu te-ai născut cu

asta, puțin se mai poate „cîrpi"! Este deja de notorietate faptul că un bun specialist foarte rar este și un bun pedagog, iar un specialist mediocre poate fi un pedagog de excepție.

Crede că între activitățile de perfecționare și Aula, lipsește o verigă! Lipsește un anume pragmatism. Cei mai mulți admiră „ce deștept e asta!”, și învață pe de rost.

Ce pîrghii putem folosi pentru finalizarea educației, pentru „obținerea” unor spirite superioare, altele decît bolșevica conștiință! Cum putem face educație fără să stresăm elevul, cînd știm că învățarea este în fond un proces de adaptare la situații de stres...! Sau trebuie să obținem doar oameni slabi, ușor de minuit?

Sau aceste contradicții nu sînt lăsate deliberat, să fim mai ușor minuiți?

Desigur, este important să vedem „cum facem”, dar ieșim la pensie și nu ne este clar „ce trebuie” să facem! Concret! Părerea mea!

Inv. Ramona CRISTEA
Școala nr. 5 Roman

Antologia revistei **Apostolul**

Limba română este patria mea

Avorbii despre limba în care gîndești, a gîndi- gîndire nu se poate face decît numai într-o limbă- în cazul nostru a vorbi despre limba română este ca o duminică. Frumusețea lucrurilor concrete nu poate fi decît exprimată în limba română. Pentru mine iarba se numește iarbă, pentru mine arborele se numește arbore, malul se numește mal, iar norul se numește nor. Ce patrie minunată este această limbă! Ce nuanță aparte, îmi dau seama că ea o are! Această observație, această revelație am avut-o abia atunci cînd am învățat o altă limbă.

Nu spun că alte limbi, alte vorbiri nu ar fi minunate și frumoase. Dar atît de proprie, atît de familiară, atît de intimă îmi este limba în care m-am născut, încît aproape nu o pot considera altfel decît iarbă. Noi, de fapt, avem două patrii coincidente: o dată este patria de pămînt și de piatră și încă o dată este numele patriei de pămînt și de piatră. Numele patriei este tot patrie. O patrie fără de nume nu este patrie. Limba română este patria mea.

De aceea, pentru mine, muntele munte se zice, de aceea, pentru mine, iarba iarbă se spune, de aceea, pentru mine, izvorul izvorăște, de aceea, pentru mine, viața se trăiește.

1982

GEOMETRIA LA CARAGIALE

Marii noștri clasici și în special trinitatea fondatoare a literaturii române moderne: Eminescu, Creangă și Caragiale reprezintă, dintr-un punct de vedere, o culme a calofiliei, o culme a preciziei geometrice a cuvîntului.

Se cunosc nenumăratele variante pe care Eminescu le făcea uneia și aceleiași poezii pînă cînd descoperea „cuvîntul ce exprimă adevărul”. Se știe prea bine munca fantastică asupra expresiei exercitată de către Ion Creangă în textele sale zgîrcite ca întindere. Același fenomen îl întîlnim și la Caragiale. Astăzi, din perspectiva istorică nu ne surprinde aceasta pentru că de fapt Eminescu, Creangă și Caragiale sînt cei care au fixat limba modernă scrisă la noi. Evident, scriitorii de mai tîrziu au avut de efectuat o muncă simțitor ușurată datorită fondării limbii scrise moderne petrecută înaintea lor și înfăptuită de cei trei corifei.

Sadoveanu, care adeseori s-a mărturisit ca elev al lui Creangă, în desăvîrșitele sale scrieri are un mult mai mic număr de ștersături stilistice decît înaintașul său.

La Caragiale, geometrizarea limbii s-a produs nu prin stilizarea ei, sau prin alegerea cu precădere a unui fond morfologic latin, așa cum putem observa în cazul operei eminesciene. La Caragiale, precizia scrisului provine dintr-o riguroasă și selecționată reproducere a oralității în scris. Mai cu seamă în teatru și în celebrele sale momente oralitatea este fixată pînă la detaliu fonetic, asemenea libelulelor străvechi în eternitatea translucidă a chihlimbarului.

Subtilitatea constă în durabilitatea chihlimbarului extinsă și asupra insectei perisabile.

Atît de precisă a fost lucrarea înfăptuită și cu un spirit atît de helen al geometriei, încît argourile locale, porecele, mahalagismele etc - ținînd de o perioadă lingvistică extrem de scurtă, - prin strălucita lor fixare în spirit sînt iradiate înapoi în limba vie și reluate de aceasta în permanență, ca un fond ironic al limbii, definitiv.

În acest sens, în marea lor majoritate scrierile lui Caragiale nu sînt destinate atît ca să fie citite, ci mai ales ca să fie recitate, jucate, interpretate.

Limba eminesciană nu poate fi interpretată în prea multe feluri, impunîndu-și ea singură timbrul și tonul.

Tipul limbajului caragiulesc poate fi citit, recitat, interpretat de către actori sau poate fi, la urma urmelor, chiar pretext sonor pentru un teatru de marionete.

Limba- Pierrot, limbaj- Arlechin, Argo de Vasilache, - ea are plasticitatea și grația verticală a acestor figurine, ea poartă romburi pe maieul dăntuitorului.

Dînd impresia că vorbește, el scrie; lăsînd impresia spontaneității, de fapt el șlefuieste; avînd dulceața perisabilului, el este etern. Noi vedem un cerc, dar el de fapt a făcut o linie.

1982

Nichita STĂNESCU

De fraier, mamă soacră, de fraier...

Un licean arătos a dat lovitură vieții lui. A ajuns campion. La ce? La cumsecădenie. Nu credeți? A refuzat cu dispreț total propunerile pușlamalelor simpatice din clasă, de a fugi de la ore. În toți anii de liceu n-a chiuilit o dată. Nu s-a dus nici la suc, nici la cafea, nici la fumat etnobotanice. Cine a descoperit taina deconspirată aici? A doua lui mamă, diriginta. Care împreună cu ceilalți profi l-au răsplătit. I-au adus osanale în careul liceului. I-au adresat numai vorbe alese. Reacția puștii cu adidași? Surprinzătoare. Chiulangii au scandal la unison: "Fraierul!", "Fraierul!", "Fraierul!". Motivația? A fost trădător. N-a mers cu ei la bomba lui Lae Zoiosu, unde se... se... se.

Un profesor de calibru, azi pensionar, se plimba pe Corso. A dat nas în nas cu o glorie a liceului unde funcționase. Cu vedeta lui la matematică. Paradoxal, premiantul cu coroană n-a fost încîntat. Mai mult, s-a dat la dascăl.

"Dom' profesor, m-ați învățat numai tîmpenii!" Și a început să-l imite. În viață să fiți cinstiți, corecți, harnici... Și am fost! Rezultatul? Zero! Am ajuns un terchea - berchea. Un nimic. Și nu fabula. Ca șomer e luat numai în șuturi. Mai ales cînd patronii cu școala vieții află că e toabă de carte. Pînă și soția, marea lui iubire din liceu, îl disprețuiește. Ce-i zice? "La cît de fraier ești, nu cred că ești în stare să mă trizezi!" Cap de Evă. Dar cel mai tare îl deranjează atitudinea urmașului, un mintos de gimnaziu. Știi cum îl face pe tacs-ul? "Frai". Ce-o fi însemnat asta? Pare un cuvînt britic. Chiar e fraier?

Ultima poveste? Apartament trist de mahala. Politicienii de azi ar zice "comunist". Personaje? Un ginerică debusolat și o soacră țepoasă. Primul, de ocupație profesor, e îmbrăcat în maiou și blugi second - hand. N-am zis first - hand. Soacră pregătește masa de seară. Televizorul e deschis. Reporterita de serviciu cîntă "De la Nistru pîn' la Tisa / Tot vameșul plînsu-mi-s-a". Semnificația verusurilor? Vameșii corupți au fost arestați de agie. Pentru corupție. Ce e corupția? Obiceiul

pămîntului. Părerea celor doi? "De la hoți nu e păcat să furi, mai ales dacă ești la strîmtoare". Mai ales dacă dulcea patrie e pe geantă, completăm noi. Și adăugăm: sărăcia e calea cea mai sigură de a distruge o nație. Năucită de cuvintele auzite: bani, spagă, ciștiguri, euroi... soacră se sufocă. Nu mai are aer. Irătită, se dă la ginerică: "De ce te-ai făcut profesor, maică?" Răspuns: "De fraier, mamă soacră, de fraier!" Satisfăcută, bătrîna mai bodogănește odată: "Da' banii pe abonamentul de navetist - suplinitor i-ai luat de la primărie?". "Canci, mamaie!". "Nu mai bine te făceai vameș? La ce te-a ajutat cartea?". Și are dreptate octogenara. Pîine nu are, miere de albine - niet, spăguță la găleată, nema. Că așa e la noi. Unii pauperizează iar alții stau pe purcoiul cu bani nemuncați. Păcat de libertatea de gîndire cîștigată în '89. Cît timp va persista această situație? Foarte puțin. În curînd apar urzicile. Ne vor scoate din criză. Uraaaaa! Pregătiți-vă de vot! Ai auzit, dom' profesor?

Dumitru RUSU

Pași spre civilizație

Cum să fim un vorbitor plăcut

„Unii oameni nu-și ajung scopul pentru că nu știu să asculte cu atenție. Sînt atît de absorbiți de ce vor să spună, încît nu se pot concentra asupra celor ce aud... Mulți oameni mari mi-au mărturisit că preferă un auditor bun decît un bun vorbitor. Din păcate, această calitate pare a fi una dintre cele mai rare". (Isaac Marcossou)

Oamenilor le place să vorbească atunci cînd sînt ascultați cu interes. De aceea, trebuie să-i stimulăm, să-i încurajăm să o facă și să-i ascultăm cu toată atenția. După ce ascultăm povestea de la început pînă la sfîrșit, fără a întrepuce, dăm dreptate, cerem sfatul, apreciem cunoștințele vorbitorului sau faptul că am fost captivați și instruiți de spusele sale.

Dacă cineva intenționează să ne facă un reproș, îl încurajăm să-și exprime nemulțumirile, îl lăsam să-și verse tot veninul ascultîndu-l cu atenție și găsîm în expunerea sa argumente care să ne dea posibilitatea de a-l aproba amabil și de a-i mulțumi sincer. Îi recomandăm, apoi, alți parteneri care să-l ajute să-și rezolve problema care a dus la conflict. Acest gen de comportament va determina, în general, umanizarea persoanei respective, făcîndu-l doritor de a se arăta echitabil.

**"Mulți oameni cheamă medicul pentru că au nevoie de un confidant".
"...nu avea nevoie de un sfetnic, ci de un auditor prietenos, înțelegător, față de care să-și poată ușura inima".** (despre Abraham Lincoln)

"Omul care nu vorbește decît de sine, se gîndește numai la sine. Și omul care se gîndește numai la sine, este iremediabil prost crescut. Deci, dacă doriți să treceți drept un vorbitor plăcut, învățați să ascultați" (Nicolas Murray Butler)

Vasile Alecsandri și Unirea (II)

(urmare din numărul trecut)

Neîmpăcat cu lucrurile din țară, Alecsandri se înhamă la muncă atrăgîndu-și alături tinerimea progresistă în această operă de mari și profunde prefaceri (M. Kogălniceanu, Al. Russo, Costache Negruzzi, Hrisoverghi, Nicu Ghica, frații Rosetti, Rolla etc).

Apare prima revistă de literatură, **Dacia literară** - 1840 - Kogălniceanu, se pun bazele Teatrului Național din Iași- 1840, din al cărui prim directorat va face parte și Vasile Alecsandri, organizează mișcarea revoluționară de la 1848, la Iași, 27-29 martie și apoi se angajează în cea mai importantă acțiune pe plan național, emanci-

parea națională și Unirea Principatelor.

Între 1848 și 1859, Vasile Alecsandri, în țară și străinătate, pe toate căile și prin toate mijloacele, întretine și întetește flacăra vie a luptei pentru Unire. Scoate revista **România literară**, al cărui nume este, în sine, un manifest deschis al Unirii. Scrie și publică poeziile **Hora Ardealului** și **Anul 1855** ce afirmă însuflețirea unui neam întreg pentru Unire. Întreaga energie creatoare și-o pune în slujba acestui înalt ideal național dovedind o înaltă conștiință civică mărturisită și în poezie: "E liber să nu fii poet/ Dar cetățean ești obligat" (Cîntece și sărutări).

Mediază, prin scrisori sau direct, prin vizite în străinătate și se bucură de mare trecere și înțeleger (la curtea lui Napoleon al III-lea, la Paris, a lui Victor Emanuel în Italia, a contelui Cavour- primul ministru al tînarului regat al

Piemontului chiar la Londra) necesitatea Unirii Principatelor, acceptînd pentru început soluții de compromis, dar avînd în final același țel, unirea.

După Congresul de la Paris, 30 martie 1856, fără ca Unirea să fi fost hotărîtă, dar Principatele trecînd sub protectoratul marilor puteri, Unirea devine o problemă internațională și urma să se realizeze prin consultarea unor adunări reprezentative, așa numitele "Divanuri ad-hoc". Alecsandri, după aceasta, trece concret la organizarea adunărilor reprezentative în Moldova, fiind un înverșunat apărător al Unirii și un adversar de temut al antiunioniștilor.

La începutul lunii mai 1856, se întîlnește la via de la Socola a lui Mavrogheni un grup de unioniști (Alecsandri, Kogălniceanu,

Rallet, C. Hurmuzachi, Rolla și C. Negri) și constituie un fel de asociație de luptă pentru Unire. Are loc o mare adunare la Iași, unde se strîng peste 200 de semnături pentru Unire, iar Alecsandri citește poezia **Jurămînt** și este desemnat ca delegat pentru prestigiul său ca unionist și scriitor, pentru a pleca la București și a media cu unioniștii din Țara Românească.

Ștefan CORNEANU
(continuare în numărul viitor)

Textele se pot trimite și pe adresa revista_apostolul@yahoo.com

APOSTOLUL
REVISTĂ EDITATĂ DE
SINDICATUL
ÎNVAȚĂMÎNT
NEAMȚ
ISSN - 1582-3121
Redacția și administrația:
str. Petru Rareș nr. 24,
tel/fax: 22.53.32,
Piatra Neamț

Prețul: 1 LEU

APOSTOLUL - revistă a cadrelor didactice din județul Neamț, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învățămînt Neamț și Asociației Învățătorilor din județul Neamț (martie 1999).

FONDATORI: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei (noiembrie, 1934)

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE: Gabriel PLOSCĂ - director general; Florin FLORESCU - director fondator

Iosif COVASAN - director economic, Gheorghe AMAICEL, Gabriela GRIGORE.

CONSILIUL DE REDACȚIE: Mircea ZAHARIA - redactor șef, Constantin TOMȘA, Ștefan CORNEANU - redactor șef adjunct,

Dumitrița VASILCA, Mihai FLOROIAIA, A. OPRIS (apostolul_musatin@yahoo.com) - subredacția Roman,

Carmen DASCĂLU (secretar), Dorian RADU - tehnoredactare, foto.